

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 4 Września r. s. 1831 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 24 sierpnia.

Dnia 22 teraźniejszego sierpnia odbył się w Carsko-Sielskiej Cerkwi Pałacowej Chrzest Święty Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIĄŻĘCIA NIKOŁAJA NIKOŁAJEWICZA.

Wysocy Nowonarodzony WIELKI XIĄŻĘ przywieszony był zrana przez Damę Stanu, Hrabinią Koczubejową z nowego do starego pałacu w towarzystwie Wielkiego Mistrza Łowów Hrabiego Modena i Wielkiego Marszałka Dworu Naryszkina.

O godzinie 11tej, CESARZ JEGOMOŚĆ w towarzystwie Ich CESARSKICH WYSOKOŚCI, NASTĘPCY TRONU i WIELKIEJ XIĘŻNICZKI MARYI NIKOŁAJEWNY, raczyli udać się do Cerkwi, dokąd wprzód wprowadzony był Poseł Pruski, Baroń Scheller.

Ścieżkę to składali Urzędnicy Dworu pięci obojey i Deżurny Jenerał-Adjutant.

Wysocy Nowonarodzony WIELKI XIĄŻĘ niesiony był przez Damę Stanu, Hrabinią Koczubejową; po bokach jej szli, przytrzymując poduszkę i przykrycie, Rzeczywisty Radca Tajny Hrabia Koczubej i Minister CESARSKIEGO Dworu.

Przy wejściu do Cerkwi Jego CESARSKA MOŚĆ spotkany był przez Duchowieństwo z Krzyżem i Wodą świętą. Pod czas Chrstu S., który odbywał Kapelan Jego CESARSKIEJ MOŚCI, Muzowski, NATJAŚNIEJSZY PAN raczył znajdować się w bliskim pokoju. Ródcami chrzestnymi byli: NATJAŚNIEJSZY KRÓL JEGOMOŚĆ PRUSKI, NASTĘPCA i WIELKI XIĄŻĘ ALEXANDER NIKOŁAJEWICZ, Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĄŻĘ MICHAŁ PAWEŁWICZ, oraz Ich CESARSKIE WYSOKOŚCI: WIELKA XIĘŻNICZKA MARYA NIKOŁAJEWNA i WIELKA XIĘŻNA MARYA PAWEŁWNA.

Po odbytych Chrzcie śpiewano: *Ciebie Boga chwalimy*, wśród wystrzałów, 301 razy, z działo postawionych w ogrodzie Carsko-Sielskim, i bicia we dzwony wszystkich Cerkwi. Potym Kapelan odprawił Liturgią Świętą, podczas której CESARZ JEGOMOŚĆ raczył przynieść Wysocy-Nowonarodzonego do przyjęcia Najświętszych Tajemnic i włożyć na niego Order Świętego Andrzeja Apostoła Pierwszego wezwania, podany CESARZOWI JEGOMOŚCI przez Kanclerza Orderów Rosyjskich.

Po skończeniu Liturgii Jego CESARSKA MOŚĆ raczył przyjmować w Cerkwi od całego Duchowieństwa powinszowania, a potym powrócić w porządku, jak pierwsi, do wewnętrznych pokojów.

Dnia tego był u Dworu obiad, na który wezwani byli: Damy Stanu, Kamer-Freyliny, Freyliny, Poseł Pruski i obojey płci Osoby, znajdujące się w Carskiem-Sielu i mieście Pawłowsku. — Do stołu grała muzyka.

Wieczorem Stolica i miasto Carskie-Sioło były oświecone.

— CESARZ JEGOMOŚĆ przy n a y w y ż s z y m reskrypcie, pod 22 sierpnia, raczył, Jenerała Adjutanta, XIążęcia Trubeckiego 1go, jako czasowego Wojeunego Gubernatora St.-Petersburga, udarować tabakierą, z Cyfrą Jego CESARSKIEJ MOŚCI, brylantami ozdobioną.

— Z poruczenia Jey CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ XIĘŻNY JEYMOŚCI, MARYI PAWEŁWNY, Wielkiej XIężny Sasko-Weymarskiej, Sekretarz Stanu, Radca Tajny, Willamow, przesłał do domu sierot po zmarłych z Cholery, 2,000 rubli.

(G.S.P.)

N a y w y ż s z y Reskrypt.

Panie Nowgorodzki Gubernatorze Cywilny, Rzeczywisty Radco Stanu Denfer! Przy osta-

tniem odwiedzeniu Mojem gubernii, wam powierzonej, ze szczerem zadowoleniem osobiście przekonałem się, o chwalebnych uczuciach wierności i niezmiennego poświęcenia się dla Tronu i Ojczyzny, które ożywiają spokojnych mieszkańców tej gubernii. Wszysoy obywatele Nowgorodu, zdawała znamienitego w latopisach ukochanej Ojczyzny, zająca Szlachta całej gubernii, mieszczaństwo i włościanie obywatelscy, wpośród nieporządków, wynikłych w tejże gubernii ze strony wojskowych osadników, statecznie zachowując swe obowiązki, okazali się prawdziwymi Rosyjanami, godnymi synami Ojczyzny. Na okazanie wdzięczności Naszey za to, osobiście dla was i dla wszystkich dobrze myślących mieszkańców powierzonej wam gubernii, przyjemna Mi jest tym szczególnym Reskryptem uwiadomić Was o łasce N a y w y ż s z e g o, nanowu zlaney na dom Mój. W kilka godzin po Moim powrocie z Nowgorodu, Najukochańsza Małżonka Moja, Jey CESARSKA MOŚĆ, PANI CESARZOWA, szczęśliwie rozwiązana została, przez powiecie WIELKIEGO XIĄŻĘCIA, narzeczonego NIKOŁAJEM. O tém pomnożeniu Domu Naszego, Rozkazując wam obwieścić w powierzonej wam gubernii, przekonany jestem; że mieszkańcy jej podzielą radość Moją i powszechną całej Rosyi i połączą gorliwe modły swoje z Mojem o dni szczęśliwe i dojrzwienie Nowonarodzonego. Zostając ku wam niezawiesznie przychylnym.

Na autentyku podpisano własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką tak:

NIKOLAJ.

Carskie-Sioło
27 lipca 1831 r.

— Przez n a y w y ż s z y ukaz do Rad Opiekunów, dnia 28 lipca r. t. wydany, CESARZ JEGOMOŚĆ raczył najłaskawiej potwierdzić prawidła, przez te Rady podane, względem naznaczania pensy ożywniczych i jednorazowych wspomnień, wdomu urzędników i duchownego stanu osób, które służyły pod wiedzą tych Rad, tudzież względem opatrzenia osierociatych dzieci po tychże urzędnikach i osobach duchownych.

— Ukazy Rzadzającego Senatu: 1) D. 14 sierpnia 1831 roku z 1go Departamentu, o nieprzeznaczeniu na przyszłość nigdzie odstawnego ze służby porucznika Spieszysłowa. — 2) D. 18 sierpnia 1831 z 1go Departamentu, o wypuszczeniu drugiej serii biletów Podskarbstwa Państwa. (G. S.)

— Przez n a y w y ż s z y reskrypt z d. 7 b. m., za odwołaniem się w bitwach przeciw powstańcom polskim, mianowany Kawalerem Orderu S. Anny, 1 kls. Jen.-major baron Korf.

— Przez n a y w y ż s z e rozkazy dzienne: z d. 17 sierpnia, wykreśleni ze spisów, zmarli, Dowódca 3ciej brygady 2rey dywizyi pieszej Jen.-major xie Pehejze, z ran; i Naczelnik Sztabu oddzielnego Orenburskiego korpusu Jen.-major Czujkiewicz. — Z d. 18go b. m., przyjęci do służby: dymisyonowani: z pruskiej służby porucznik von Steinbach, i ze szwedzkiej służby kapitan von Faller. — tegoż dnia, dymisyonowany Podpółkownik Chorazkiewicz, przyjęty do służby i mianowany Plac-majorem w Kazaniu. — Z d. 19go b. m. wykreślony ze spisów, zmarły Dowódca 3ciej brygady 1szej dywizyi grenadyerów Jen.-major Leontjew. — Z d. 22 b. m. półk Kawalergardzki ma się mianować półkiem Kawalergardzki Jey CESARSKIEJ MOŚCI; półk kirysyerów gwardyi przyłącza się do półku Podolskiego kirysyerów gwardyi, i ma się zwać półkiem kirysyerów Jego CESARSKIEJ MOŚCI; półk leyb-kirysyerów Jey CESARSKIEJ MOŚCI.

ser; półkiem *Następcy Tronu*; mają się odtąd minować: lekka dywizja jazdy gwardyi iszą; a 3cia 2ga; półk zaś strzelców konnych gwardyi przyłącza się do 2rey dywizyi lekkiej jazdy gwardyi; brygady lekkich dywizyi gwardyi, składać się będą: isza z półków dragonów i ułanów, 2ga z półków huzarów i kozaków, 3cia z półków strzelców konnych i byłego ułanów J. C. M. Cesarzewicza, 4ta z półków Grodzieńskiego huzarów i Hetmańskiego J. C. M. *Następcy*. Półki grenadyerów *Cesarza Austriackiego i Króla Pruskiego*, mają należeć do korpusu gwardyi i stanowić piechotę 6ta jey brygadę; półki zaś *Zmudzki i Łucki* grenadyerów, przyłączone zostaną do iszey dywizyi grenadyerów i stanowią wspólnie z *Nieświeżskim* półkiem karabinierów, 2ga brygadę tejże dywizyi; potężona brygada artylleryi gwardyi i grenadyerów 6go korpusu piechoty, nazwana została 3cia brygadą artylleryi gwardyi i grenadyerów. — Mianowani: J. C. W. *Następcy Tronu* Szeffem półku *Leyb-kirysyerskiego Jego imienia*, Jenerałami piechoty: Jenerałowie-adjutanci *Chrapowicki 1, i Bistrom 1*, Jenerał porucznikami: Jenerałowie, Komendant twierdzy *Bobruyskiej Berg 3*, i Dowódzca garnizonu *Wileńskiego Buszujew 1*, wszyscy z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; Jenerał-majorski, Półkownicy: Oberkwatermistrz 2go korpusu piechoty *Rennenkamp 1*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; Dowódzca 41go półku strzelców *Stepanow*, mający się liczyć przy oddzielnym *Kaukazkim* korpusie; Dowódzca półku *kirysyersów Xcia Alberta Pruskiego* Fligel-adjutant baron *Meyendorff 2*; Dowódzca półku *Kijowskiego* grenadyerów *Manderstern 2*, i dowódcą iszey bryg. 15tej dywizyi piechoty; Dowódzca *Nowofinlandzkiego* okręgu inżynierów *Burmeister 1*; zostający przy głównej szkole inżynierów *Watułow 1*; Pomocnik naczelnika głównej szkoły inżynierów *Christiani 1*; trzej ostatni z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; Pawłowski półku gwardyi *Nikolajew 1*, i ma być dowódcą 3ciej brygady 14tej dywizyi piechoty; półku *Moskiewskiego* gwardyi Fligel-adjutant *Chwoszczyński*, mający zostawać przy dowódcy 2rey dywizyi grenadyerów; półku *Izmajłowskiego* gwardyi Fligel-adjutant *De-wille*, mający się liczyć przy korpusie gwardyi; Dowódzca iszey ciężkiej rot 14tej brygady artylleryi *Bohdanowicz 3*, mający dowodzić iszą brygadą 16tej dywizyi piechoty, i półku kozaków gwardyi Fligel-adjutant *Orłow*, z zostawieniem w tymże półku. Zatwierdzeni dowódcami brygad: iszey brygady piechoty gwardyi, dowódzca *Moskiewskiego* półku gwardyi Jenerał-major *Irastrom*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; 4tej brygady piechoty gwardyi, dowódzca półku strzelców gwardyi Jenerał-porucznik *Poleszko 1*. Mianowani: Dowódzca byłego *Podolskiego* półku *kirysyersów* gwardyi Jenerał-porucznik *Knorring 2gi*, dowódzca 2rey dywizyi lekkiej jazdy gwardyi; Dowódzca *Finlandzkiego* półku gwardyi Jenerał-major *Bernikow* iszy, dowódcą 3ciej piechoty brygady gwardyi, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; liczący się w wojsku Jenerałowie: *Starzenkow*, dowódcą 3ciej brygady iszey dywizyi grenadyerów; *Sumarokow* dowódcą 3ciej brygady 2rey dywizyi piechoty; i *von der-Brügen*, dowódcą iszey brygady 18tej dywizyi piechoty. Mają zostawać: Dowódzca brygady byłej 3 dywizyi jazdy gwardyi, Jenerał-major *Pęcherzewski*, przy dowódcy iszey dywizyi lekkiej jazdy gwardyi; Dowódzca 2giemi dywizyonami i odwodowymi szwadronami półków iszey dywizyi *kirysyersów*, Jenerał-major *Zacharzewski* 2gi, przy dowódcy tejże dywizyi; następnie zostający w obowiązku naczelnika okręgu w oddziale budownictwa morskiego korpusu inżynierów półkownik *Feldmann*, mianowany Fligel-adjutantem J. C. M.

— Przez *Naywyższy Ukaz* do Kollegium spraw zagranicznych z d. 21 lipca b. r., zostający w wiedzy tegoż Kollegium Rz. R. St. *Katakazi*,

mianowany członkiem Głównego zarządu Cenzury od Ministerstwa spraw zagranicznych.

— 12 b. m. Zarządzający Ministerstwem sprawiedliwości oznajmił Rządzącemu Senatowi *Naywyższy* rozkaz, przez który, *Asiadający* dotąd w 8m Departamencie, Senator, *Tajny Radca Bohdanowski*, przeniesiony zostaje do 5go oddziału 5go Departamentu Senatu. (Oddział ten sędzi sprawy kryminalne z gubernii od Polski wcielonych).

— 5go (19go) b. m. dom handlowy *Hope i Komp.* w Amsterdamie, utworzył dla Państwa Rosyjskiego nową pożyczkę, 20,000 000 rubli srebrnych, której warunki zawierają się w następnym z d. 14 maja b. r. *Naywyższym Ukazie*.

„Do Pana Ministra Skarbu. Dla załatwienia nadzwyczajnych wydatków i dla zwrócenia „Skarbowi Państwa sumy zapasnych, dotąd na nie „wyłożonych, uznawszy za potrzebne, zaciągnąć pięcioprocentową pożyczkę do dwudziestu milionów „rubli srebrnych, Rozkazujemy Wam uczynić „w tym przedmiocie następujące rozrządzenia:

„1) Pożyczka ta ma być wpisana do księgi długów Państwa pod nazwaniem *trzeciej pięcioprocentowej pożyczki*. Bilety komisji umorzenia „długów na tę pożyczkę mają być po 500 rub. sr. „Bilety takowe będą przynosiły po 5% na rok licząc „od d. 1 czerwca b. r. Wypłata procentów ma się „odbywać w komisji umorzenia długów, w Petersburgu, za każde półrocze, w przeciągu od 1go „po 15ty czerwca i od 1go po 15ty grudnia.

2) „Na wykupno biletów niniejszej pożyczki „naznaczony zostaje oddzielny, niemający związku „z innemi pożyczkami, kapitał umorzenia, składający jeden procent na rok. Summa tego kapitału będzie się powiększała przez dodawanie do „niej, w późniejszym czasie, ilości procentów, jaka „będzie przypadła na wykupione bilety. Kapitał „takowy ma być użyty na wykup biletów podług „kursu, dopóki te nie podniosą się nad nazywaną „ich wartość, to jest: wyżej nad parę; w tym ostatnim razie wypłata biletów będzie się corocznie „uskuteczniała z kapitału umorzenia, przez losowanie, z opłatą za każdy wyciągnięty bilet 500 rub. sr.”

3) „Na bankierów *Naszyn Hope i komp.* którzy już niejednokrotnie czynili Nam podobne „posługi, wkładamy realizację tej pożyczki, którą „oni dopełniać mają podług *Naszyn* instrukcji, „stosownie do potrzeby i dogodności. Bankierowie „*Hope* mają wydawać bilety komisji umorzenia „długów Państwa uczestnikom w tej pożyczce, z „zapisaniem ich imion na tych biletach, co będzie „obowiązkiem *Naszego* jeneralnego konsula w Amsterdamie.”

— W ciągu trwającej tu 19 i 20 b. m. hurzy, w porcie *Kronsztackim* zatonał jeden kupiecki okręt, którego widać tylko maszty; nie wiadomo jeszcze, z jakiego on był kraju i czy się uratowała osada. (T.P.)

— Most isakjewski już naprawiony i postawiony, i przerwana przez dwa dni komunikacja z *Wasiljewskim Ostrowiem* przywrócona.

— W *Kronsztadzie* założono dom dla sierot po zmarłych z cholery, i wzywają do miłosiernych na ten cel ofiar. (G.S.P.)

— Szlachcic *Teodor Soroczyński*, skazany za kradzież na 25 uderzeń batogami przez Sąd główny kryminalny *Podolski*, i po spełnieniu wyroku wysłany z innemi winowajcami na osadę do Syberyi, w drodze pod m. *Litynem*, spotkał się ze zgrają powstańców, która, uwolniwszy więźniów, zabrała ich z sobą. *Soroczyński* nie tylko nie skorzystał z tej zgrzesności, lecz, dowiedziawszy się, iż wybaczenie jego powstał przeciw Rządowi, i dał mu broni oczekując tegoż po nim, uciekł zaraz od nich, i przyszedłszy do Bałty, gdzie przedtem był sądzony, stawiał się dobrowolnie, ażeby wyrok nad nim w zupełności był wykonany. Ten rzadki postępek Szlachcica *Soroczyńskiego*, dowodzący własnego przeświadczenia o sprawiedliwości skazującego go prawa, szczerze jego przyznanie się do dawnych występków, a razem niezachwiane wypełnienie

powinności, były przełożone N. Cesarzowi, który najświeższy rządził przebaczyć Szlachetcom Socyetyściemu, i rozkazał wydać mu w nagrodę 250 r. i ogłosić o tem przez gazety.

— W *Courrier de la Nouvelle Russie* czytamy: „Piszą z Bujuk-Dere pod d. 6 sierpnia, iż dnia 3go okropny pożar zniszczył zupełnie przedmieście Pera w Konstantynopolu: 10,000 domów stało się pastwą płomieni, w ich liczbie i mieszkanie wszystkich postów, wyjąwszy dom Internuncjusza Austriackiego. Tysiące rodzin błąka się teraz bez przytułku po wybrzeżach kanału i ulicach Bujukderskich; stratę wyliczoną przez ten pożar szacują na 30,000,000 piastrow hiszpańskich (150,000,000 r.s.). Nadto, cholera zjawiała się w Konstantynopolu; 5 sierpnia zachorowało już na nią 30 osób.” (T.P.)

— Gazeta petersburska, *Journal de St. Petersburg*, poprawuje omyłkę, która w tłumaczeniu przesłała do Kurjera Litewskiego: jest ona w 106 Nrze tej gazety, o przeysciu znacznego oddziału wojska bałtowników na lewy brzeg *Wisły*, poprawić należy na prawy brzeg tej rzeki.

ANGLIA.

Londyn d. 17 sierpnia.

Papiery publiczne. Konsolidy 81.

— Król przyjmował na prywatnym posłuchaniu hrabiego *St. Martin d'Aglie*, postać nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego Króla Sardynskiego, który złożył J.K. Mości listy od Króla i Królowej Sardynii.

— Xiężna *Kent* i Xiężniczka *Wiktorya*, przyjęte zostały z oznakami żywej radości przez mieszkańców wyspy *Wight*, szczególnie w *Nowym-Jorku*.

— Xiężna i Xiężna Bragancji, oraz Królowa *Donna Marya*, zwiedzając ze swoim orszakiem kościoł *ś. Pawła*. Dnia 15, Portugalczycy, mieszkający w Londynie, podali *Donnie Maryi* adres z berłem i wspaniałą kopią konstytucji portugalskiej. Okolnik dworski donosi, że Xiężna i Xiężna Bragancji, oraz *Donna Marya*, wyjechały dnia 16 zrana z *Clarendon-Hotel* do Paryża, w celu odwiedzenia Króla.

— Dnia 20 —

Papiery publiczne. Konsolidy 82.

PARLAMENT.

Izba Parów. Interessa Belgickie. — Na posiedzeniu dnia 16, hrabia *Grey*, odpowiadając na wezwanie hrabiego *Orford*, protestował się przeciwko tym zawczasym rozbieżaniom interesów, dotyczących się polityki zagranicznej, które ciągną za sobą wielkie niedorzeczności, a czasami nawet niebezpieczeństwo. Dawszy poznać szanownemu parowi, że pod pozorem zadawania mu kwestyi, wchodził w roztrząsanie wszystkich nieporozumień między Belgią a Holandją, minister oświadczył, iż nie będzie wdawał się w tę dyskusję, w której on wiele rzeczy błędnie utrzymywał. Sądzi minister, że powód weyscia wojsk francuzkich do Belgium, był dosyć widoczny, i że pytania w tym względzie czynione przez szanownego pana są niestosowne: powodem tym było bronienie Belgium przeciwko napadom Holendrów, i zachowanie tego zawieszenia broni, którego istnieniu zaprzecza szanowny hrabia, które jednakże, jak utrzymuje hrabia *Grey*, było zawarte przez Belgią i Holandją. Minister nie może powiedzieć, co Francya czynić będzie potem; lecz gdyby go się zapytano: na czém rząd Angielski zasadza się ze strony Francyi, odpowiedziałby, że rząd ma prawo spodziewać się i spodziewa się w rzeczy samej, iż Francya wyprowadzi swe wojsko natychmiast, skoro przedmiot, dla którego żądano iey obrony, wypełnionym zostanie. Co się tyczy przeciwnego zdania, które wyrzekł na mównicy pewny minister francuzki, minister daie odpowiedź przez następującą hipotezę: „Proszę przypuścić, że jakiś minister francuzki odzywa się na mównicy w sposób, który zbacza od istniejących umów pisanych, czyż można byłoby przeto wymagać odpowiedzialności od ministra angielskiego? Dałem przykład pod kształtem hipotezy, i wyraźniejszy odpowie-

dzi na zapytanie szanownego lorda, daćbym nie mógł.”

Co do zburzenia fortecy, minister oświadczył, iż, chociaż niektóre z nich mają być zniszczone, jednakże nie jeszcze nie postanowiono w tym przedmiocie.

Izba Niższa. — Sprawy zagraniczne. — W dyskusyi, do której dała powód propozycja uczyniona dnia 12 przez *P. Croker*, co do interesów Belgickich, lord *Brudenell* z zapętem bronił Króla Holenderskiego, oraz mocno powstawał, przeciwko postępowaniu ministeryum, względem niego, i w ogólności przeciwko polityce, której trzymał się gabinet w stosunkach Anglii z obcemi narodami. Nadewszystko dotkliwie mu wyrzucał niepamięć na dawne przymierza, z królem Portugalskim i Niderlandzkim, i zapytał: dla czego on nie wdaje się także w interessa Polski?

Polska. — Na posiedzeniu dnia 16, półkownik *Evans*, po nader długiej mowie, w której z zapętem trzymał stronę Polaków, a z gwałtownością powstawał przeciwko Rosyji, żądał, aby izba podała do tronu adres, prosząc o zakomunikowanie dokumentów już otrzymanych lub negocjacyi rozpoczętych, względem zachowania lub zwałenia neutralności przez niektóre mocarstwa, a mianowicie przez Prusy, w walce między Polską a Rosyją.

Lord *Palmerston* odpowiedział, że nie może się zgodzić na podany wniosek; przekonany jest, że izba nie wątpi o głębokim smutku, z jakim ministeryum patrzy na teraźniejszą walkę między Rosyją a Polską, oraz o żywym ukontentowaniu, którego doznawała, widząc już ją ukończoną; lecz że izba wie doskonale, iż minister zbaczałby bardzo od swej powinności, gdyby wyrzekł jakiegokolwiek zdanie o kłótni obu stron, o okolicznościach, które spowodowały wojnę, i o postępowaniu innych mocarstw w tej sprawie. Prosi on szanownego członka, aby zaczekał cokolwiek, na wydanie dokumentów, których żąda, a których ogłoszenie mogłoby szkodzić w rozpoczętych negocjacyach.

Wniosek półkownika *Evans*, który był dosyć obojętnie przyjęty, został odrzucony bez podziału.

Reprezentacya osad w Parlamencie. Gdy potem na témże posiedzeniu izba zamieniła się w komitet ogólny, dla roztrząsania bilu o reformie parlamentowej, *P. Hum* wniósł, ażeby był do niego dodany warunek, któryby udzielał osadom angielskim prawo posyłania reprezentantów na parlament.

P. Labouchere usiłował pokazać niepodobienstwo przyprowadzenia do skutku planu szanownego członka, tak, iżby z niego korzystne wynikiły następstwa, kanclerz zaś skarbu zbił wniosek bez roztrząsania go, twierdząc, że ważne rozprawy, do których on dałby powód, opóźniłyby nadto roztrząsanie bilu oddanego pod rozagę izby. Wniosek, chociaż silnie popierany przez członków opozycyi, został odrzucony bez podziału.

Belgium. Kwestya o interessach Belgium znówu wprowadzoną została na posiedzeniu dnia 18 z powodu wniosku *P. R. Vivian*, który żądał, aby wydane zostały dokumenty, dotyczące się konferencji, odbywających w tym przedmiocie. Lord *Palmerston* odpowiedział na to, że przed zupełnym zawarciem pokoju, nie podobna jest wchodzić w jakiegokolwiek tłumaczenie względem postępowania, którego się trzyma ministeryum w negocjacyach, dotyczących się Belgium, lub komunikować izbie jakiegokolwiek dokumentu, nie zaszkodziwszy przez to najdroższemu interesom kraju. Nakoniec po dyskusyi, która nie nowego nie zawierała, ani doprowadziła do żadnego objawienia, wniosek został cofnięty.

Bil o reformie. Ważny ten środek nie przestał być przedmiotem rozpraw w izbie, zamienionej w komitet ogólny; na posiedzeniu dnia 18, wniosek podawany przez margrabiego *Chandos*, a obalony przez ministeryum, został przyjęty większością 232 głosów przeciwko 148; przedmiotem tej poprawy jest rozciągnięcie wolności wybierczey, która udzielała została pewney klasie arendarzy.

— Admirał *Codrington* wyszedł pod żagle ze swoją flotą dnia 20 wieczorem do *Portsmouth* i *Plymouth*. Rząd zawarł kontrakt na dostarczenie 200,000 gallonów rumu dla floty.

— Mówią, że Pułkownik *Tynte*, członek parlamentu z *Bridgewater* i pułkownik *Berkeley* mają być wyniesieni podczas koronacji do godności parów.

— Umarł sir *B. Hobhouse*; syn jego *P. John Cam Hobhouse*, reprezentant Westminsterski w izbie niższej, obejmuje po nim tytuł barona.

— Gazety gibraltarskie oznajmują urządzenie, że rząd nie pozwoli przechodzić przez ciążną Gibraltarską żadnemu okrętowi, płynącemu z Rosyji lub z morza Bałtyckiego.

— Jedna z gazet porannych utrzymuje, iż fortifikacje *Antwerpii* będą zburzone, a miasto zostanie tylko miejscem handlowym. (*J.d.S.P.*)

SPRAWY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 23 sierpnia.

Poczyniono wielkie przygotowania, do przyjazdu naczelnego wodza armii, *J. K. W. Xiecia Oranii*, który jest dziś spodziewany. Xieźna *Oranii* oraz Xieźę *Fryderyk* i Xieźę *Albert* wyjechali na spotkanie Xiecia do *Tilbourg*, dokąd jego główna kwatery przybyła dnia 24.

Bruxella dnia 22 sierpnia.

Dnia 18, sir *R. Adair* miał uroczyste posłuchanie u Króla, do którego wysłany został w szczególnym poleceniu. Po tym obrzędzie, osoby, należące do poselstwa, miały zaszczyt być przedstawianymi Królowi.

— Postanowienie królewskie z dnia 16 wyznacza komisją wojskową, która ma uczynić śledztwo, względem postępowania wojskowych wszelkiego stopnia, podczas ostatnich wypadków, z wiadomości dostarczyć się mających przez ministra wojny. Jenerał dywizji *Wauthier* mianowany jest prezydentem tej komisji.

— Dawniejszy minister wojny *Failli* otrzymał dymisję jako jenerał. Jenerał *Daine* i wielu sztabu-oficerów przeszło na reformę.

— Statek angielski zarzucił kotwicę dnia 15 przed cytadellą antwerpską; wiozł on dapesę, przez którą admirał *Codrington* uprasza jenerała *Chassé*, aby kazał znowu zatknąć na *Skaldzie* pale, ostrzegające o niebezpiecznych miejscach, które kazał powymować.

— Mówią, że w *Tirlemont* zaszła utarczka między Francuzami a tylną strażą armii hollenderskiej, która nie wychodziła z miasta. Kilku żołnierzy legło z obu stron, Francuzi, jak powiadają, wzięli w niewolę ośmiu kirysierów hollenderskich, których trzymają w zakładzie, dopóki nie będzie dane tłumaczenie z jednej i z drugiej strony.

— Holendrowie zabrali, podczas przechodu przez *Lowanium*, trzydzieści siedm wozów broni, zapasów wojennych i wszelkiego rodzaju rynsztunku, o oddanie wszystkich tych przedmiotów upominąć się będzie wojsko francuskie.

— Na żądanie jenerała *Wauthier*, Holendrowie pozwalają, aby woda odpływała z zatopionych polderów.

— Holendrowie oddali okręty kupieckie, zabrane na *Skaldzie*.

— Jenerał *Lehardi de Beautieu* i wspólnie z nim oskarżeni o zamachy przeciwko rządowi, odesłani zostali do sądu kryminalnego, chociaż ministerium publiczne domagało się, aby ich uwolniono. (*J. d. S. P.*)

PRUSSY.

Berlin d. 25 sierpnia.

Wojsko i kraj cały poniosły znaczną stratę przez śmierć Feld-Marszałka Hrabiego *Gneisenau*, który po krótkiej chorobie zakończył życie swoje, w nocy z dnia 23 na 24ty. (*J.d.S.P.*)

FRANCJA.

Paryż dnia 21 sierpnia.

Birża paryska dnia 20. Pige od sta 38 fr. 95.

Trzy od sta 57 fr. 85. — Akcje bankowe 1520 fr. — Pożyczka królewsko-hiszpańska 62½. — Pożyczka haytańska 240 fr.

— Cesarz *Don Pedro* przybył do zamku *Meudon*; zostawiwszy tam swą żonę, córkę i inne osoby, należące do rodziny, *Don Pedro* udał się zrana dnia 21 do *Palais-Royal*, w podróżnym ubiorze, złożyć uszanowanie swoje Królowi. Potem zaś na obiad powrócił do *Meudon*.

— Donoszą, że *P. Latour-Maubourg* wysłany jest w poselstwo do Niderlandów; *P. Vieil Castel* sprawuje przy nim urząd pierwszego sekretarza.

— Xieźna *St. Leu*, ex-królowa hollenderska sawineła dnia 14 do *Calais*; udała się ona do Szwaycaryi, za pasportem wydanym jej przez posła francuskiego w *Londonie*.

— Jenerał *Mina*, jadąc z *Parryza* przybył do *Bordeaux*.

— Hrabia *Harcourt*, poseł francuski w Hiszpanii, przybył do *Bayonny*, jedzie zaś do *Paryża* dla zabawienia przez czas niejaki.

— Gazeta *Francyi* zawiera następny artykuł z *Bruxelli*: „Wojna się skończyła. Przyznajmy każdemu, kto na co zasłużył: Xieźę *Oranii*, tak przez sławę, którą mu zapewniło zwycięstwo, iako też przez umiarkowanie, z którym postępował, okrył się sławą. Sprawiedliwość tę przyznają mu *PP. Belliard* i *Gérard*. *Leopold* pokazał się, iż jest człowiekiem odważnym: zmartwiony postępowaniem swych żołnierzy, wielokroć razy chciał im dać przykład, stanąć na czele, aby poprowadzić ich na przód. Rzecz pewna, że z całego jego sztabu, on najmniej lękał się kuł, które latały nokoło niego. Niektórzy jednakże odznaczali się walecznością: między innymi jenerał *Clump*, oficer z artylleryi, który jeden ze swoją baterią odpowiadał dzielnie na trafne wystrzały artylleryi hollenderskiej. Wymieniają także młodego ochotnika francuskiego, nazwiskiem *Hovelt*, który kilkakrotnie pod gradem kul, przebył odległość między dwoma wojskami dla zapewnienia, podług rozkazów Króla, wypełnienia zawieszenia broni. Szczątki armii belgickiej okazują zaledwo pięć tysięcy dobrego wojska. (*J.d.S.P.*)

Publiczna sprzedaż.

1. Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż na zaspokojenie, przewodzącego się na byłym Wileńskim kupcu, *Alexandrze Słuckim*, skarbowego uzyskania, nagromadzonego z przyczyny dzierżawy przezeń z towarzyszami od 1811go do 1815 roku trunkowych odkupów Sankt-Petersburskiej Gubernii w miastach, *Nowey-Ladodze* i *Gdowie*, tudzież w mieście *Porchowie* Pskowskiej gubernii, i domu należącego Wileńskiej Izbie Powszechney Opieki; oddane na publiczną sprzedaż dwa jego Słuckiego murowane domy, położone w mieście Wilnie na przedmieściach za Ostrą Bramą i na Zarzeczcu i do tego naznaczone terminy, pierwszy 27go, drugi 28go, oraz trzeciego miesiąca września, a trzeci i ostateczny we trzy miesiące od dnia wydrukowania o tym w Sankt-Petersburskich lub Moskiewskich gazetach; a zatem życzący kupić pomienione domy Słuckiego zechcą przybyć na wyżej oznaczone terminy do tego Rządu, Septembra 3 dnia 1851 roku.

Assesor *Józef Szulo*.

Sekretarz *Kowalenok*.

Naczelnik Stołu *Wierzbicki*. (464)

1. Od Litewsko Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż na uzyskanie liczącego się na byłym podradczyku żydzie *Alexandrze Luncu*, który niewiadomo gdzie u-

DODATEK